

Lekcja języka polskiego dla uczniów kl. VIII

Temat: Co trzeba wiedzieć, by napisać ciekawe opowiadanie?

Projekt lekcji z wykorzystaniem Internetu.

Cele:

- rozwijanie umiejętności wypowiadania się w określonych formach wypowiedzi ustnych i pisemnych

Uczeń:

- tworzy spójną wypowiedź w formie opowiadania twórczego, odtwórczego;
- tworzy opowiadania związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera, komponowanie początku i zakończenia na podstawie fragmentu tekstu lub na podstawie ilustracji;
- tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny;
- dostrzega rolę czasownika w wypowiedzi;
- wykorzystuje wiedzę o języku w tworzonych wypowiedziach.

Przebieg zajęć:

- informacje wskazujące: jak napisać dobre opowiadanie?, w materiale wykorzystano ciekawe słuchowisko, w którym zostały sprecyzowane wskazówki, dla tych, którzy chcą pisać ciekawe teksty w tym gatunku, materiał zawiera fragmenty opowiadań znanych autorów,
<https://epodreczniki.pl/a/opowiem-wam-historie>
- wskazówki dotyczące redagowania opowiadania na podstawie obrazków, ćwiczenia do samodzielnego pisanie opowiadania, wskazywanie cech opowiadania, propozycje tematów do napisania opowiadania
<https://epodreczniki.pl/a/idzie-mrowka-przez-dzungle-czyli-jak-napisac-opowiadanie>
- propozycja ćwiczeń związanych z analizą tekstu Henryka Sienkiewicza pt. „Przygoda w górach”, w materiale ćwiczenia dotyczące fleksji czasownika w kontekście narracji, bogacenia języka w celu unikania powtórzeń, propozycje ćwiczeń redakcyjnych
<https://epodreczniki.pl/a/opowiedz-mi-swoje-przygody>
- ćwiczenia dotyczące fleksji czasownika w kontekście rozwijania umiejętności redagowania opowiadania
<https://epodreczniki.pl/a/czasownik-rzadzi-w-opowiadaniu>

- wskazówki dla tych, którzy piszą opowiadania, udzielane dla uczniów szkoły podstawowej

https://www.youtube.com/watch?v=eBPnGisAG6Q&feature=emb_rel_pause

<https://www.nowaera.pl/o-nas/programy-edukacyjne/popisz-sie-talentem-2018/10-wskazowek-jak-stworzyc-dobre-opowiadanie>

Propozycje ćwiczeń do wykonania przez ucznia

- Wyjaśnij, jakimi cechami powinien charakteryzować się tekst opowiadania, który uznasz za ciekawy.
- Na podstawie różnych materiałów (wybór adresów powyżej) sformułuj własne wskazówki dla tych, którzy chcą pisać dobre opowiadania.
- Sprawdź swoją wiedzę o opowiadaniu. Oceń które stwierdzenia są prawdziwe, a które nie.

Stwierdzenia wymagające oceny	P/F
Opowiadanie forma wypowiedzi, w której przedstawione wydarzenia rozgrywają się w określonym czasie i tworzą uporządkowany ciąg przyczynowo - skutkowy.	
W opowiadaniu obok części informującej powinna się znaleźć część oceniająca.	
Opowiadanie inaczej można nazwać nowelą, ponieważ oba teksty charakteryzują się zwięzłą budową i mogą być krótkie.	
W tworzeniu świata przedstawionego w opowiadaniu powinno się określić czas i miejsce zdarzeń.	
W budowaniu akcji opowiadania ważną rolę odgrywają czasowniki.	
Zastosowane w tekście opowiadania czasowniki wpływają na kształt narracji.	
Wykorzystanie w opowiadaniu czasowników w czasie teraźniejszym pozwala zdynamizować akcję przedstawioną w tekście.	
W opowiadaniu można użyć obok czasowników w czasie teraźniejszym czasowników w czasie przeszłym.	
W tekście opowiadania powinny się znajdować wyrazy, które pozwalają zasygnalizować zwroty akcji, np. <i>nagle, wtem. niespodziewanie.</i>	
Zastosowane w opowiadaniu argumenty należy zapisywać w oddzielnych akapitach.	
Ważne, by w zakończeniu opowiadania pojawiła się wyrazista pointa	

4. Wykonaj zadania - karta pracy zamieszczona na stronach wydawnictwa GWO.

<https://gwo.pl/files/download/13094>

Dla przygotowujących się do egzaminu ósmoklasisty

informacje ze strony CKE, OKE

- przykłady wypowiedzi o charakterze twórczym

https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_OSMOKLASISTY/Informatory/Informator_P1_polski.pdf str. 81 -88.

- opowiadanie o **charakterze twórczym** , podstawowe cechy
 - a) Forma epicka o charakterze fabularnym.
 - b) Krótki utwór narracyjny, w którym prezentowane wydarzenia ukazane są w określonym czasie i miejscu.
 - c) Wydarzenia w opowiadaniu przedstawiane są w określonym następstwie czasowym.
 - d) Czas, w którym prowadzona jest narracja, decyduje o relacjach przyczynowo - skutkowych między wydarzeniami.
 - e) Fabuła opowiadania jest najczęściej jednowątkowa, a o jej urozmaiceniu decydują różne elementy, w tym: elementy opisu, elementy charakterystyki bohatera, czas i miejsce akcji, zwroty akcji, punkt kulminacyjny, puenta, wprowadzenie w wypowiedzi monologu, dialogów bohaterów.
 - f) Wydarzenia w opowiadaniu mogą być prezentowane chronologicznie, można również zastosować retrospekcję.
 - g) Kreacja narratora i fabuły wymaga inwencji twórczej opowiadającego, ale opowiadanie inspirowane lekturą obowiązkową powinno zachować elementy dzieła, do którego się odnosi.
 - h) Cechy charakteru bohaterów powinny być zgodne z cechami pierwowzorów. Wątki i wydarzenia z lektury powinny zostać twórczo wykorzystane, ale muszą zachować elementy, które pozwalają na rozpoznanie lektury inspirowanej wypowiedź.

opracowanie: Małgorzata Acalska
doradca metodyczny MOEN

